

Az ígélet

Fáradtan süppedt a karosszékre, hallgatta az óra ketyegését. Ide, oda, jobbra, balra, így az inga. Hova méysz? Hova sietsz? Honnan jöttél? Merre mennél? Ezt sugallja, így, mozdulatlanul. Pedig múlik az idő, bizonyára, vette tudomásul Ábris. Mert az óra ketyeg, az óra jár. Még. Csak azért? Talán benne is múlik. A zsigereiben. Agytekervényeiben. Valahol a tudat mélyén. A vágyakban és félelmekben. Hogy hatványozódjanak általa. Miként az inga: ide-oda, régi és bizarr tájakon, borzolja a kedélyt, így fokozódik a véletlen kitevő szerint, mégis mintha nem mozdulna. Csakhogy mégis az idő. Mi köze ehhez tulajdonképpen? Ami volt, van. A fejében. És marad. Most ez a mai nap, pedig tegnap is nap volt, persze, persze, emlékezett. Hátha holnap is lesz. Ez az idő? Mert hogy változás van, meg hogy változik, amiért van. Ez furcsamód tőle független. Közben pedig az álmok? Az övéi. Azok mintha nem változnának egyáltalán. Csak. Főleg a legfontosabbak. Ilyen a természetük. Jönnek, rejtélyesen, talán egy irracionális elképzelésből, kósza ígéletből. És aztán vannak. És maradnak. És beszélnek. Bár lehet, én vagyok a tettes, állapította meg Ábris. Mit tettem értük? Netán ellenük. Nem vigyáztam eléggé, bizonyára úgy történt. Aludtam, amikor őrt állni kellett volna. Nem fejtettem meg a rejtélyt. Nem hittem az időben. Pedig közben az idő... Apa, mondd, mi történt?

Már régen volt, hogy összehajtogatta kivasalt emlékeit. Tegnap lehetett? Összehajtogatta, s elrakta a szekrénybe. Legyen rend. Rendnek lennie kell. Az emlékek rendjének. És a rend emlékeinek. Sorakoznak akár a vágyak. Meg az álmok. Mert azok is sorban állnak, várnak a tettek előszobájában. Mintha még történnie kellene valaminek. Miért nem lehet azokat is kicserélni, miként az ingeket? Kimosni, átszabni, kivasalni. Elrakni. Néha terhesek, malomkő a nyakadon. Vagy talán elfogadni kéne, akár a vacsorát, ott van, készen a fazékban, ehetsz, ha akarsz. De szótlanul. Mert szótlanul kell, nehogy megzavard az álmokat. Még összekuszálódni. Mint a vágyak. Ne szólj hát, fojtsd magadba, a szavak drágák, gondold meg, mire használod, ne szátyárokodj. Tedd el, jobb időkre esetleg. Immár Ábris sem vesztegette fölöslegesen. Szegény ember ne pazarolja értékeit. A szavakat, de álmait sem. Csak jegelni lehet, hogy maradjon, ami volt. Hogy maradjon. Miként az eredeti szó. Az atyáé. S maradjon a szó értelme, minden, ami eredeti és eredendő, akár a bűn. Minden, amit tud és amit vall. Akkor talán megmaradnak az álmok, meg a vágyak, ahogy születtek. Ha ragaszkodsz hozzájuk. Hiszen csak az

lehet, ami már volt, csíra a lélekben. Mi legyen azzal, ami talán csak lesz? És ha lesz, mi lesz? Fiam lesz-e?

Hosszúnak látszott, amit időnek mondanak. Ábris összeszedte holmiját, nem sok volt. És az ábrándjait, meg azt, amiről oly gyakran álmodott. Hogy útnak eredjen. Velem tartotok-e, kérdezte, talán csak magától, tekintete elrévedt. Ilyenkor minden másfelé néz. Mintha kételkedne a világ, még a remények is. Olyan bizonytalan minden. Kivel menjen, mivel? Pedig ha lélegezni akarsz, lélegezz, neked kell. Ha látni akarsz, nyisd ki szemed, tárd ki lelked, nézz. A választ is add meg magad. És menj, álmokkal, vagy azok nélkül, ahogy tudsz, sántítva bár, szó nélkül akár. De ne feledd, ahova nézel, többnyire semmi sincs. Csupán az, amit odateremtesz. Ha nincs, te vagy a hibás. Vagy azt gondolod, elvitték? Azt is? Bizonyára rossz helyre nézek, korholta magát Ábris. De a szomj marad. Mást nem tehet, válaszok nélkül kell elindulni. Tiszta útlevéllel, alázattal, te döntesz. Csak így lehet, üres tarisznyával, tiszta szívvel. Sokáig tart az út apához, de hozzá kell mennie, nála, igen, nála az ígéret. Rögös az út, kátyús és meredek. De menni kell. És elérvén hozzá végre mondá néki, apa, hoztam néked néhány szót, ami még maradt, a fontosakat, az esdeklőket, hogy meghalljad. Kinek mondhatnám? Azért hoztam, hogy mosolyt adj érte cserébe, a beteljesülést, hogy vigaszt vihessek hajlékomba. Vajon nem látod a mosolyt, kérde az apa, hiszen hosszú út áll még előtted. És mondá néki Ábris, hogy gondolod ezt, apa, köd fedí a napot, nem látni, merre kígyózik a lejtő, hova vezet e kacskaringós, köves út. Hajnal is lesz még és hajnalban fölszáll a köd, mondá az apa. Ábris mély lélegzetet vett, mintha magába akarta volna szívni a homályt, fedje fel komorságából a világot, világítson az út. Legyen idő. Oly nehéz ilyenkor lépni! Tudod, apa, majdnem olyan ez, miként az ingekkel. Azokat válthatom, mert vannak, kimoshatom s eltehetem, miként rendezett dolgaimat, de mitévő legyek emlékeimmal, hiszen tudod, én raktam össze azokat is, mint mindent, amit tudtam, s amire erőmből tellett, idővel azok mégis mások lettek, sárosak akár, és elkopnak. Nem úgy, mint a vágyak, azok vajon miért maradnak, mint a lelkiismeret? Te csak tudod, apa, hiszen te csak egy vagy és időtlen.

Fáradtan ült a karosszékekben, figyelni próbált. Ha nem ketyeg az óra, talán a nap sem kel föl, elmélkedett Ábris. Vagy csak azért lesz mégis napkelte, mert úgy hiszem, üt az óra néha, óvatos mementó, hogy még vagyok, hogy a negyedik dimenzióban élnek a vágyak, jusson eszembe, lüktessen vérem, vajon meddig. Mi lehet ennek értelme. Taposómalomban működünk, ideig-óraig, hogy ehessünk, s eszünk, hogy működhessünk, ez mindenek lényege. Ha fölértünk, lemegyünk ismét, s lenn kiszállítanak az óriáskerékből. Ki megy föl helyettem? Nem te ígérted, apa?

Idővel minden a helyére kerül, Ábris emlékezett, apa ezzel vigasztalta, amikor a köd és az éj vetekedett. Vajon miért mondott ilyet? De hol a helyünk, s mit

tegyünk még? Hozzám rendelne egy Hágárt? Eljátszott a gondolattal, sorba vett mindent, mi értelme ennek, nem azon múlik, apa is úgy mondta, hanem rajtam, igen, bizonyára így lesz. Merthogy én döntök. Hogy lássam, amit nézek. Az álmodat akár. A virágot. Nem azt ígérted, apa?

De köd lepte be a napot, s apa hallgatott, Ábris fáradtan a karosszékekben ült. Sokáig nem ütött az óra már, talán elfelejtette, mi a dolga. S akkor háza előtt hirtelen föléledt a forgalom, autók zúgtak sietve, idegesen túlköltek, emberek hangoskodtak Babel utcáin. A hangzavarban Ábris néha fölismerni vélt néhányat, némelyek hangját, úgy rémlett a hangsúly miatt, sőt néhány arcot is, régen látta, még múlt életében bizonyára, jutott eszébe, hogy kerültek most ide a világ végére, esőcsöppek egy rég elúszott felhőből a sivatagban, váratlan látogatók, véletlenül épp erre járnak, véletlenül, igen, véletlenül... Mi lehet ez. Emlékek aligha, hiszen nem hajtogatta őket össze gondosan, s nem tette el rendesen, gyanús volt, hogyan kerül ez ide, idegenek lehetnek, furcsállta, mi minden jut az ember eszébe, maga sem hitte, groteszk álom ez inkább, kusza képek máshonnan. Akadt, aki nem is a háza előtt ment el, mert hirtelen minden mintha idegen országban történe, távoli helyen, amelyet nem ismert föl, de akkor ő, Ábris, hogyan került oda, mit csinál ott? Kiment háza elé, megállt, a sűrű sebes mozgás csíkokká vált, mint egy éjjeli képen az autók fényszórói, megszólítani próbált egy arra haladót, mivel emlékeztette valakire, csak éppen nem jutott eszébe, ki lehet az, ám a régi ismerősnek vélt lény váratlanul eltűnt a szeme elől, elvegyült a sokaságba, tömeg lett, elmerült, akár a kő a vízben. Vagy Ábris került újból máshova? Ezt úgy hirtelenében nehéz volt megállapítani, utólag úgy vélte, látomás lehetett mégis, holott tapintható, mint egy korlát, de talán csak a szék karfája, furcsa érzés ez, imbolygó, a tudat megtévesztő hintája, rosszul lépett, megbicsaklott a bokája, úgy érezte, estében bevverte fejét, s szíven szúrta egy kő. Mondd, apa, nem te mondtad, hogy... Keresd, fiam, ami van, mondá az apa. Keresd. Keresd, s megadatik néked.

Ábris mintha megrándult volna a karosszékekben, holott teljesen mozdulatlanul ült, keze ölébe roskadt. Mit kiabálsz, hallotta még, pedig senki sem szólt, egyedül maradt, fájdalommal a mellében, ilyenkor mindenki egyedül marad, csak az apa szólt, úgy tűnt, gyere hozzám, mondá, gyere hozzám, így hallatszott, gyere hozzám, gyere hozzám, egyre halkabban, egyre halkabban...